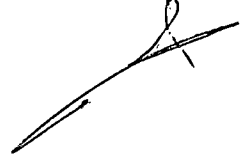

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet ŞİMŞEK tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Özgür KARABAT
İstanbul Milletvekili

Türkiye ekonomisinde uygulanan sıkı para politikası ve yüksek faiz ortamının enflasyon, büyüme, sanayi üretimi, yatırım ve dış ticaret üzerindeki etkileri giderek daha fazla tartışılmaktadır.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Eylül 2026 Para Politikası Kurulu toplantısında politika faizini yüzde 37 seviyesinde sabit tutmuştur. TCMB karar metninde iktisadi faaliyete ilişkin verilerin "iç talepteki zayıf seyri" teyit ettiği belirtilmiştir.

Buna karşın TÜİK verilerine göre tüketici enflasyonu Ağustos 2026 itibarıyla aylık yüzde 1,84, yıllık yüzde 31,51 olarak gerçekleşmiş, tüketici fiyatlarındaki Ocak-Ağustos dönemi artışı ise yüzde 22,07'ye ulaşmıştır.

Diğer taraftan Türkiye ekonomisi 2026 yılının ikinci çeyreğinde yıllık yüzde 2,3 büyürken, sanayi üretimi Temmuz 2026'da geçen yılın aynı ayına göre yüzde 0,3 gerilemiştir.

Dış ticarete de ithalatın ihracattan daha hızlı arttığı ve dış ticaret açığının yüksek seviyesini koruduğu bir görünüm ortaya çıkmaktadır. Yüksek finansman maliyetlerinin üretim ve yatırım üzerindeki etkileri ile Türk lirasındaki reel değerlenmenin ihracatçı sektörlerin rekabet gücü üzerindeki sonuçları birlikte değerlendirildiğinde, uygulanan ekonomi programının üretim, yatırım ve dış ticaret üzerindeki orta ve uzun vadeli etkilerinin açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

08/10/26

Buna göre;

- 1) 2026 yılı için daha önce açıklanan enflasyon hedefleri ile Ağustos 2026 itibarıyla gerçekleşen yüzde 31,51'lik yıllık enflasyon arasındaki farkın temel nedenleri nelerdir?
- 2) Politika faizinin yüzde 37 seviyesinde bulunduğu mevcut ortamın sanayi üretimi, yatırımlar, istihdam ve ekonomik büyüme üzerindeki etkilerine ilişkin Bakanlığınız tarafından hazırlanmış bir etki analizi bulunmakta mıdır?
- 3) Yüksek faiz nedeniyle reel sektörün finansman maliyetinde meydana gelen artış ne kadardır? 2023, 2024, 2025 ve 2026 yıllarında sanayi işletmelerinin kullandığı ticari kredilerin ortalama faiz oranları yıllar itibarıyla ne kadar olmuştur?
- 4) TCMB'nin "iç talepteki zayıf seyir" tespiti dikkate alındığında, iç talebin daha ne kadar süreyle baskılanması öngörülmektedir? İç talepteki zayıflamanın üretim, istihdam ve büyüme üzerinde yaratacağı maliyetlere ilişkin Bakanlığınızın bir hesaplaması bulunmakta mıdır?
- 5) Türkiye ekonomisinin 2026 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 2,3 büyümesi ve Temmuz ayında sanayi üretiminin yıllık bazda yüzde 0,3 gerilemesi ekonomi programında öngörülen bir gelişme midir? Sanayi üretimindeki yavaşlamanın devam etmesi halinde hangi tedbirlerin alınması planlanmaktadır?
- 6) 2026 Ocak-Ağustos döneminde ithalatın ihracattan daha hızlı artmasının temel nedenleri nelerdir? Uygulanan yüksek faiz ve kur politikasının dış ticaret dengesi üzerindeki etkisine ilişkin Bakanlığınız tarafından yapılmış bir çalışma bulunmakta mıdır?
- 7) TL'deki reel değerlenmenin ihracatçıların rekabet gücü ve yerli üreticilerin ithal ürünler karşısındaki etkileri hesaplanmış mıdır? Mevcut ekonomi politikasının ithalatı yerli üretime kıyasla daha avantajlı hale getirdiğine ilişkin Bakanlığınızın bir tespiti var mıdır?
- 8) Yüksek faiz ortamında reel sektör şirketlerinin üretim ve sabit sermaye yatırımları yerine mevduat, para piyasası fonları ve diğer finansal araçlara yönelmesinin boyutuna ilişkin Bakanlığınızın bir çalışması bulunmakta mıdır? Reel sektör şirketlerinin 2025 ve 2026 yıllarında faiz ve benzeri finansal yatırımlardan elde ettiği toplam gelir ne kadardır?

- 9) Yabancı yatırımcıların yüksek TL faizi ve kur hareketlerinden yararlanarak gerçekleştirdiği “carry trade” işlemlerinin 2025 ve 2026 yıllarındaki tahmini büyüklüğü nedir? Bu işlemler nedeniyle Türkiye’ye giren net yabancı kaynak miktarı ne kadardır?
- 10) Carry trade kaynaklı sermaye hareketlerinin hızlı biçimde tersine dönmesi halinde döviz kuru, uluslararası rezervler ve finansal istikrar üzerinde oluşabilecek risklere ilişkin Bakanlığınız veya ilgili kurumlar tarafından hazırlanmış bir stres testi, kriz yönetimi ya da senaryo analizi bulunmakta mıdır?
- 11) Önceki Orta Vadeli Programlarda açıklanan enflasyon, büyüme ve dış ticaret hedeflerinde meydana gelen sapmalara ilişkin Bakanlığınız tarafından bir performans değerlendirmesi yapılmış mıdır? Yeni OVP’de belirlenen hedeflerin önceki hedeflerden sapmamasını sağlayacak yeni veya farklı politika araçları nelerdir?
- 12) Enflasyonla mücadele kapsamında uygulanan sıkı para politikasının üretim, yatırım ve istihdam üzerindeki maliyetinin ne kadar süre devam etmesi öngörülmektedir? Ekonomi yönetiminin yüksek faiz ortamından çıkış için esas aldığı somut ekonomik göstergeler ve eşik değerler nelerdir?